

Lovforslag nr. L 155. Fremsat den 2. februar 1979 af handelsministeren

Forslag

til

Lov om en rejsegarantifond

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde

§ 1. Rejsegarantifonden er en privat, selv-ejende institution, der skal yde rejsekunder bistand efter bestemmelserne i kapitel 2.

§ 2. Loven omfatter rejser til eller i udlandet og rejser til Færøerne og Grønland, som arrangeres for en enkelt eller en gruppe rej-sende til en pris, der omfatter transport og mindst 3 overnatninger uden for transport-midlet (selskabsrejser).

Stk. 2. Loven omfatter kun aftaler om køb af selskabsrejser, der er indgået med en virk-somhed her i landet, der erhvervsmæssigt arrangerer, sælger eller formidler salg af så-danne rejser (rejsebureau).

Kapitel 2

Fondens bistand til rejsekunder og fondens regreskrav mod rejsebureauer

§ 3. En rejsekunde kan kræve et forudbetalt beløb godtgjort af fonden i tilfælde, hvor en rejse ikke kan påbegyndes på grund af økonomiske forhold hos den virksomhed, der har arrangeret, solgt eller formidlet salget af rejsen.

Stk. 2. Medfører rejsearrangørens økonomiske forhold, at der ikke er sikret rejsekunder passende hjemtransport, skal fonden inden rimelig tid sørge herfor.

Stk. 3. Medfører rejsearrangørens økonomiske forhold, at der indtræder væsentlig misligholdelse under rejsens forløb, kan fon-den yde rejsekunden en rimelig godtgørelse.

Stk. 4. Medfører rejsearrangørens økonomiske forhold, at der under rejsen ikke sikres rejsekunden passende overnatningsmulighe-der samt andre fornødenheder, kan fonden sørge herfor.

§ 4. Anmodning fra rejsekunder om godt-gørelse i henhold til § 3, stk. 1 og 3, skal fremsættes over for fonden inden 3 måneder efter, at den rejse, som kravet vedrører, efter aftalen skulle være afsluttet.

§ 5. Fonden indtræder i det omfang, den har ydet godtgørelse, i rejsekundens krav mod rejsebureauet. Fonden kan endvidere kræve de udgifter, som fonden har afholdt i forbindelse med hjemtransport og anden bi-stand, godtgjort af bureauet.

Stk. 2. Har et rejsebureau solgt eller for-midlet salg af en selskabsrejse for en i udlan-det hjemmehørende rejsearrangør, kan fon-den i det omfang, den har ydet rejsekunden godtgørelse, hjemtransport eller anden bi-stand, søge sig fyldestgjort i det garantibeløb, der er stillet af rejsebureauet, jfr. § 6, stk. 3 og 4, uanset at rejsekunden ikke har noget krav mod bureauet. Er rejsebureauet i strid med bestemmelsen i § 6 ikke anmeldt og regi-streret i fonden, hæfter bureauet under samme betingelser for fondens krav inden for et beløb svarende til den garanti, som bureauet skulle have stillet.

Kapitel 3

Rejsebureauers registrering i fonden og beta-ling af garantibidrag

§ 6. Enhver, der erhvervsmæssigt arrangerer, sælger eller formidler salg af selskabsrejser, skal foretage anmeldelse til rejsegarantifonden.

Stk. 2. Rejsegarantifonden registrerer virksomheden og underretter den om optagelsen i registeret. Kun virksomheder, der er optaget i rejsegarantifondens register, må erhvervsmæssigt arrangere, sælge eller formidle selskabsrejser.

Stk. 3. Det er en betingelse for registrering, at rejsebureauet over for fonden stiller en garanti på 100.000 kr. i et pengeinstitut eller et forsikringsselskab. Garantibeløbet skal af fonden kunne kræves indbetalt til dækning af krav, som fonden får mod bureauet.

Stk. 4. Fondens bestyrelse kan efter omstændighederne tillade, at garanti stilles på anden måde end angivet i stk. 3, 1. pkt.

Stk. 5. Et rejsebureau, der er dømt eller har vedtaget bøde for overtrædelse af stk. 2, 2. pkt., kan ikke registreres i fonden, før fondens krav i medfør af § 5 og § 7, stk. 4, er betalt.

Stk. 6. Handelsministeren fastsætter nærmere bestemmelser om rejsebureauers registrering i fonden og om garantistillelsen.

§ 7. Registrerede rejsebureauer, der arrangerer selskabsrejser eller for udenlandske arrangører sælger eller formidler salg af selskabsrejser, skal til fonden betale et garantibidrag på 5 kr. pr. rejse. Handelsministeren kan med finansudvalgets tilslutning stille garanti for lån optaget af fonden til opfyldelse af dens forpligtelser og kan på samme måde forhøje garantibidraget.

Stk. 2. Et registreret rejsebureaus garantibidrag opgøres kvartalsvis og indbetales til fonden senest den 25. i den følgende måned. En statsautoriseret eller registreret revisor skal samtidig skriftligt bekræfte, at det indbetalte beløb svarer til antallet af de rejser, der er påbegyndt i løbet af kvartalet.

Stk. 3. Betales skyldige garantibidrag ikke rettidigt, skal bureauet betale 1 pct. i månedlig rente for hver påbegyndt måned fra den sidste rettidige indbetalingsdag.

Stk. 4. Har et rejsebureau uden at være registreret i henhold til § 6, stk. 2, 1. pkt., arrangeret selskabsrejser eller for udenlandske arrangører solgt eller formidlet salg af selskabsrejser, kan fonden afkræve bureauet

de garantibidrag med påløbne renter, som bureauet skulle have betalt efter stk. 1.

§ 8. Fonden kan af virksomheder, foreninger m.v. forlange alle oplysninger, som skønnes nødvendige for at sikre, at loven overholdes, herunder til afgørelse af, om en virksomhed falder ind under lovens bestemmelser.

Kapitel 4

Fondens bestyrelse og vedtægter

§ 9. Fonden ledes af en bestyrelse på 3 medlemmer, der udnævnes af handelsministeren. Bestyrelsens formand skal opfylde de almindelige betingelser for at kunne blive udnævnt til dommer. De øvrige 2 medlemmer repræsenterer henholdsvis rejsebureauerhvervet og forbrugerne. Medlemmerne og stedfortræderne for disse udnævnes for 3 år.

§ 10. Bestyrelsen antager fornøden medhjælp og afgiver inden 3 måneder efter et kalenderårs udløb regnskab for det forløbne år med beretning om fondens virksomhed til handelsministeren.

§ 11. Fondens vedtægter og bestyrelsens forretningsorden godkendes af handelsministeren. Vedtægterne skal indeholde bestemmelser om anbringelse af fondens midler.

Stk. 2. Omkostningerne ved fondens administration afholdes af fonden.

Kapitel 5

Slettelse af registrering

§ 12. Har fonden i henhold til § 6, stk. 3, 2. pkt., søgt sig fyldestgjort i det af et rejsebureau stillede garantibeløb, slettes rejsebureauets registrering i fonden, medmindre den stillede garanti er tilstrækkelig til at dække fondens fordringer, og garantibeløbet inden en af fonden fastsat frist bringes op på den oprindelige størrelse.

§ 13. Opsiges en stillet garanti, jfr. § 6, stk. 3, 1. pkt. og stk. 4, eller ophører et registreret rejsebureau at drive virksomhed omfattet af loven, slettes registreringen, og det stillede garantibeløb frigives, når det må anses for udelukket, at krav fra rejsekunder vil fremkomme.

§ 14. Undlader et registreret rejsebureau at foretage indbetaling til fonden af garantibidrag, eller modtager fonden på forlangende ikke de i § 8 nævnte oplysninger, kan fondens bestyrelse beslutte, at rejsebureauets registrering i fonden slettes, hvis fonden ikke har fået indbetalingen eller oplysningerne inden en fastsat frist.

Stk. 2. Slettes et rejsebureaus registrering i medfør af stk. 1, kan det stillede garantibeløb først frigives, når det må anses for udelukket, at krav fra rejsekunder vil fremkomme, og kun i det omfang garantibeløbet ikke måtte være anvendt af fonden til dækning af krav på rejsebureauet for ikke indbetalte garantibidrag med påløbne renter.

§ 15. Et rejsebureau, hvis registrering er slettet i medfør af § 12 eller § 14, stk. 1, kan først optages i registeret, når bureauet har betalt skyldige beløb til fonden eller har givet de af fonden forlangte oplysninger.

Kapitel 6

Straffe- og ikrafttrædelsesbestemmelser.

§ 16. For så vidt højere straf ikke er forskyldt efter den øvrige lovgivning straffes med bøde eller hæfte den, der

- 1) overtræder § 6, stk. 2, 2. pkt.
- 2) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger til brug for

kontrollen med garantiordningen.

3) undlader at give de af fonden i henhold til § 8 krævede oplysninger.

Stk. 2. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 17. Loven træder i kraft den 1. august 1979. Dog træder §§ 1 og 2, § 6, stk. 6, og §§ 9–11 i kraft den 1. april 1979 og § 6, stk. 1–4, og § 8 den 1. juli 1979.

Stk. 2. Rejsekunder er sikret af fonden, såfremt de i § 3 nævnte omstændigheder indtræder den 1. august 1979 eller senere.

Stk. 3. Et rejsebureau skal indbetale garantibidrag for rejser, der påbegyndes den 1. august 1979 eller senere.

Stk. 4. Rejsebureauernes garantibidrag opgøres første gang den 30. september 1979 for tiden 1. august til 30. september 1979.

Stk. 5. Fondens afgiver regnskab og beretning efter § 10 første gang for perioden 1. april til 31. december 1979.

§ 18. Loven gælder ikke for rejsebureauer hjemmehørende på Færøerne og Grønland.

§ 19. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget i folketingsåret 1981–82.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

En dansk rejsearrangørs økonomiske sammenbrud i sommeren 1978 fik alvorlige følger for hundreder af kunder, der havde købt selskabsrejser hos den pågældende.

Hovedparten af de berørte rejsekunder kom ikke på de aftalte og forudbetalte rejser, medens andre, der befandt sig på feriestederne, kom i en vanskelig situation, blandt andet ved, at hotellerne krævede rejsekunderne for betaling af opholdet, som rejsebureauet ikke havde dækket, og at hjemtransporten kun med store vanskeligheder og omkostninger for rejsekunderne lod sig arrangere.

Fra forskellig side blev der i den anledning over for handelsministeren fremsat ønske om, at ministeren tog initiativ til gennemførelse af en lovgivning om en garantiordning, som ville sikre deltagere i en selskabsrejse såvel hjemtransport som godtgørelse af forudbetalte beløb for rejser, som et rejsebureau på grund af økonomiske vanskeligheder ikke er i stand til at gennemføre.

Når spørgsmålet om etablering af en garantiordning særligt rejses med hensyn til de forbrugere, der indgår aftale om køb af selskabsrejser, er det fordi rejsebureauvirksomhed adskiller sig fra de fleste andre former for forretningsvirksomhed derved, at kunden betaler for ydelsen, det vil sige transport, ophold m.v., nogen tid før rejsebureauet skal præstere sin ydelse, uden at kunden har sikkerhed for, at bureauet gennemfører sin del af aftalen. Den normale beskyttelse, som en forbruger har i købelovgivningen ved, at købers og sælgers ydelser i gensidigt bebyrdende aftaler som hovedregel skal udveksles samtidigt, foreligger således ikke ved køb af rejser. Rejsekunder savner derfor den styrke, der ved kontant- eller kreditkøb ligger i, at forbrugeren kan holde købesummen tilbage eller standse indbetalingerne i tilfælde af misligholdelse fra sælgerens side.

Denne for rejsebranchen særegne forretningsgang, der kan være skæbnesvanger for kunderne, var et væsentligt incitament til, at handelsministeriet i 1958 nedsatte et udvalg til at overveje spørgs-

målet om en regulering af rejsebureauvirksomhed. Udvalgets betænkning nr. 266:1960 indeholdt udkast til lov om rejsebureauer, hvori der opstilledes krav om en vis uddannelse og visse vandelskrav som betingelse for en autorisation samt krav om økonomisk garanti. Efter offentliggørelsen af betænkningen og lovudkastet blev der fra flere sider givet udtryk for betænkelighed ved de principper, som lovudkastet byggede på. Det blev således anført, at man ved krav om sikkerhedsstillelse risikerede at fastfryse strukturen til gavn for de bestående store rejsebureauer, og at det ville medføre omkostningsstigninger til skade for det rejsende publikum. Betænkningen resulterede ikke i fremsættelse af lovforslag.

I andre lande er rejsebureauvirksomhed reguleret i forskelligt omfang:

Finland: Der kræves bevilling til at drive rejsebureauvirksomhed og stilles visse kvalifikationskrav.

Island: Rejsebureauvirksomhed kræver bevilling og stillelse af banksikkerhed.

Norge: Der stilles krav om visse personlige kvalifikationer og bevilling til drift af rejsebureauvirksomhed, og bevilling kan nægtes, hvis der ikke skønnes behov for yderligere virksomheder. Endvidere skal stilles en økonomisk sikkerhed.

Sverige: har ingen lov om rejsebureauer, men derimod en rejsegarantilov, hvorefter rejsearrangører m.v. skal stille sikkerhed. Loven overvejes revideret, jfr. nedenfor.

Storbritannien: For charterflyarrangementer skal der stilles sikkerhed, og den britiske rejsebureauforening har etableret en kollektiv fond.

Frankrig: Der kræves bevilling og stilles krav om visse kvalifikationer hos bevillingshaveren.

Italien: Kvalifikations- og bevillingskrav stilles til indehavere af rejsebureauer, og bevilling kan nægtes, hvis behovet skønnes dækket.

Holland, Schweiz og Vesttyskland: har ingen rejsebureaulov.

Nordisk Råd vedtog i 1968 en rekommandation nr. 35/1968 om ensartet nordisk rejsebureauovgivning. I 1977 bestemtes det, at behandlingen af denne rekommandation skulle fortsættes i Nordisk Ministerråds embedsmandskomite vedrørende brugerspørgsmål.

Den svenske rejsegarantilov er fra 1972, hvor den afløste en lov fra 1967, og dens regler om sikkerhedsstillelse omfatter arrangører af selskabsrejser til lande uden for Norden og bureauer, der sælger eller formidler salg af sådanne rejser. Sikkerhedsstillelsen skal tjene til tilbagebetaling af forudbetalte beløb for rejser, der ikke gennemføres, og for så vidt rejserne er påbegyndt, men ikke slutføres, til dækning af rejsekundernes ophold i udlandet og deres hjemrejse. Afbrydes rejsen, godtgøres rejsekunden for, at kontrakten ikke er opfyldt fuldt ud. Den svenske rejsegarantilovs bestemmelser indebærer, at den individuelle sikkerhed, som rejsebureauerne skal stille, modsvarer rejsebureauernes økonomiske forpligtelser, og størrelsen af sikkerhedsstillelsen bestemmes på basis af oplysninger hel- eller halvårsvis om blandt andet antal rejsekunder, budgetteret indtægt, hjemtransportomkostninger og betalingsvilkår. De samlede sikkerhedsstillelser er fra 35 mio sv. kr. i 1967 vokset til 215 mio sv. kr. i sommeren 1978. På baggrund af denne vækst i sikkerhedsstillelsen og de kapitalmæssige omkostninger, som rejsearrangørerne må bære, samt det forhold, at den samlede sikkerhedsstillelse tager højde for den højest usædvanlige situation, at stort set alle rejsearrangører skulle blive ude af stand til at klare deres forpligtelser over for rejsekunderne, har den svenske regering i slutningen af 1977 nedsat en komite til at overveje en revision af rejsegarantiloven.

Ved det foreliggende forslag til en dansk lov om en rejsegarantifond er der lagt vægt på, at ordningen effektivt sikrer rejsekunder mod de økonomiske følger af et rejsebureaus finansielle sammenbrud, at ordningen mindst muligt griber ind i rejsebranchens struktur, samt at ordningens administration bliver så enkel som mulig, og som følge af sin utraditionelle karakter placeres uden for den statslige forvaltning.

Principperne i den foreslåede rejsegarantiordning har været forhandlet med Danmarks Rejsebureau Forening, Tjæreborg Rejser A/S, Spies Rejser – begge disse rejsearrangører står uden for brancheforeningen – forbrugerrådet samt Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Efter lovforslaget oprettes en privat, selvejende institution, hvis formål er at sikre rejsekunder, der her i landet har købt en selskabsrejse, som ikke

påbegyndes som følge af et rejsebureaus økonomiske forhold – f. eks. betalingsstandsning eller konkurs – eller hvor sådanne økonomiske forhold hos rejsearrangøren medfører en væsentlig misligholdelse under rejsens forløb. I sådanne tilfælde kan rejsekunden af fonden kræve forudbetalte beløb for den ikke påbegyndte rejse godtgjort, og fonden kan yde en rimelig godtgørelse for den i væsentlig grad misligholdte rejse. Fondens kan også yde »strandede« rejsekunder bistand under opholdet og skal om fornødent sørge for disses hjemtransport.

Efter ordningen skal ethvert rejsebureau, der arrangerer, sælger eller formidler salg af selskabsrejser, anmeldes til og registreres i fonden, hvis midler tilvejebringes ved, at rejsearrangøren for hver påbegyndt rejse betaler et garantibidrag på 5 kr. til fonden. Sikkerheden for rejsekunden ved køb af selskabsrejser ligger i den kollektive fond, der herved opbygges, men ved siden heraf skal ethvert rejsebureau stille en individuel garanti på 100.000 kr.

Da antallet af selskabsrejser pr. år udgør omkring 1 mio. – ifølge Danmarks Statistik 1.053.011 i 1977 – vil der årligt blive indbetalt ca. 5 mio. kr. til fonden.

Fondens mulighed for at sikre rejsekunder er i øvrigt uafhængig af, om der i fonden gennem indbetaling af garantibidrag er opsamlet tilstrækkelige midler til at imødekomme anmodninger fra rejsekunder om godtgørelse og bistand, idet fondens bestyrelse forudsættes at tilvejebringe de nødvendige midler hertil og i øvrigt til fondens etablering gennem låneoptagelse i et pengeinstitut, i fornødent fald med statsgaranti, jfr. forslaget § 7, stk. 1, 2. pkt. De økonomiske midler, der vil være nødvendige for, at fonden kan klare sine opgaver i tilfælde af et finansielt sammenbrud inden for rejsebranchen, vil, når bortses fra ganske enkelte rejsearrangører, kunne opsamles i fonden gennem ét års indbetaling af garantibidrag.

Om lovforslaget i øvrigt henvises til dette og til bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Forslaget vil ikke medføre finansielle eller administrative konsekvenser for stat eller kommune.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Fondens foreslås oprettet som en privat, selvejende institution, hvorved fonden placeres uden for det statslige regie. Dette sker bl. a. af praktiske

grunde, da administrationen af rejsegarantiordningen forudsætter et administrativt apparat, som vanskeligt lader sig etablere inden for statsadministrationens rammer.

Når først de bestående rejsebureauer, der beskæftiger sig med selskabsrejser, er registreret, jfr. forslaget § 6, vil fondens administration, så længe rejsebureaukrak undgås, i det væsentlige bestå i kontrol med indbetalinger af garantibidrag, jfr. forslaget § 7. Sker der imidlertid et økonomisk sammenbrud for en rejsearrangør eller rejseagent, må fonden efter forslaget § 3 være i stand til at kunne yde bistand af forskellig art til de berørte rejsekunder.

Forholdet er således, at fondens organisation, så længe der ikke sker krak inden for rejsebranchen, vil kunne bestrides af et særdeles beskedent sekretariat, men at fonden må være beredt på uden varsel at skulle påtage sig en betydelig administration – hvis omfang vokser med størrelsen af den krakkede virksomhed. Det forudsættes derfor, at fondens bestyrelse udover at oprette et mindre sekretariat, træffer de nødvendige arrangementer af beredskabsmæssig karakter, der sætter fonden i stand til i påkommende tilfælde på tilfredsstillende måde at løse de opgaver, som fonden bliver stillet over for.

Til § 2

I forslaget stk. 1 bestemmes, at loven kun gælder for selskabsrejser, og begrebet selskabsrejser i lovens forstand fastlægges. Rejsen skal inkludere transport og mindst 3 overnatninger uden for transportmidlet, medmindre dette, som f. eks. ved krydstogter til søs eller rejse med hotelbus, er bestemt til at træde i stedet for anden overnatningsform. Rejsen behøver ikke udgå fra Danmark, det vil sige også rejser, der arrangeres af udenlandske rejsearrangører er omfattet af ordningen, forudsat at rejsen købes i et dansk rejsebureau, jfr. stk. 2. Ordningen dækker også rejser til Grønland og Færøerne. Da lovforslaget, jfr. § 18, ikke omfatter rejsebureauer hjemmehørende i Grønland og Færøerne, skal rejsen være købt i et rejsebureau beliggende her i landet.

Efter stk. 2 skal rejsekunders aftaler om køb af selskabsrejser være truffet med rejsebureauer her i landet, det vil sige rejsebureauer, der optræder som arrangører (sælger og arrangerer egne rejsearrangementer) eller rejseagenter (som er den almindelige betegnelse i branchen for en sælger eller formidler af salg af andres rejsearrangementer) eller – hvad der er meget almindeligt inden for

rejsebranchen – rejsebureauet er på én gang rejsearrangør og rejseagent.

Til § 3

I forslaget § 3 angives, i hvilke situationer fonden skal eller kan yde bistand til rejsekunder. Afgørelsen heraf beror i alle fire situationer, der er beskrevet i paragraffens stk. 1–4, på, at den opståede situation er affødt af et rejsebureaus økonomiske forhold. Herved skal forstås, at rejsebureauet – hvad enten det er registreret i henhold til § 6 eller i strid med loven driver en af loven omfattet virksomhed uden at være anmeldt og registreret i fonden – har anmeldt betalingsstandsning, er taget under konkursbehandling, eller at omstændighederne i øvrigt omkring rejsebureauet sandsynliggør, at bureauet ikke er i stand til at opfylde sine økonomiske forpligtelser. Hvis en rejseagent ikke afregner med rejsearrangøren, eller en rejsearrangør ikke afholder de udgifter, der er nødvendige til rejsens gennemførelse, men i stedet ophører med at drive virksomhed og anvender de modtagne beløb til uvedkommende formål, vil det, at rejsen ikke gennemføres, efter omstændighederne kunne betragtes som forårsaget af agentens eller arrangørens økonomiske forhold.

Begivenheder i udlandet, som krig, revolution og lignende, der får indflydelse på arrangementer, er fonden uvedkommende.

Påbegyndes rejsen ikke, har rejsekunden ifølge stk. 1 krav på godtgørelse af forudbetalte beløb, herunder også beløb, der er forudbetalt for accessoriske ydelser som f. eks. busture og bil- og bådleje. Fonden kan ikke påtage sig at skaffe rejsekunder, der har forudbetalt ikke-påbegyndte rejser, anden rejsemulighed, men kunder, der har et krav over for fonden, vil kunne overdrage deres fordring til andre rejsearrangører til hel eller delvis betaling for en erstatningsrejse.

Rejsekunder har efter stk. 2 ligeledes krav på at blive hjemtransporteret på passende måde til rejsens udgangspunkt, og om nødvendigt skal fonden inden rimelig tid sørge herfor. Er der tale om en charterflyrejse, skulle fondens bistand kun blive aktuel, hvis flyselskabet økonomisk går ned, idet et luftfartsselskab i henhold til Luftfartsdirektoratets bestemmelser for civil luftfart af 6. april 1977 – uanset eventuel misligholdelse af charteraftalen fra charterens side – er forpligtet til at hjemtransportere personer, det har befordret ud fra Danmark.

»Strandede« rejsekunder må som altovervejende hovedregel afvente, at fonden sørger for hjemtransport, hvilket normalt vil sige en fælles hjem-

transport, som fonden er forpligtet til at tilvejebringe inden rimelig tid. Kun undtagelsesvis, f. eks. hvor der ikke kan skaffes den pågældende anden overnatningsmulighed, og hvor det derfor ikke kan forlanges, at kunden afventer en fælles hjemtransport, vil kunden kunne arrangere sin egen hjemrejse, som fonden vil kunne godtgøre efter forslaget st. 3, hvis fonden skønner, at individuel hjemrejse er rimelig, og denne finder sted med passende transportmiddel.

Ifølge stk. 3 kan fonden yde en rimelig godtgørelse for en væsentlig misligholdelse, der indtræder i løbet af rejsen. En væsentlig misligholdelse vil således f. eks. foreligge, hvis forholdene nødvendiggør, at rejsekunder må transporteres hjem inden udløbet af den aftalte opholdsperiode, eller hvis den købte rejse må betragtes som afbrudt, idet rejsekunden overflyttes til et væsentligt ringere opholdssted, eller den i rejseprisen inkluderede forplejning standses.

Er der rent praktisk mulighed derfor, kan fonden efter stk. 4 bistå en rejsekunde, der befinder sig på rejsemålet, eventuelt således, at den »afbrudte« rejse gennemføres i overensstemmelse med kundens aftale, eller at der sikres rejsekunden opholdsmulighed og forplejning til hjemtransport kan arrangeres efter stk. 2. Bistand fra fondens side efter stk. 4 udelukker ikke, at der kan blive tale om ydelse af en godtgørelse til rejsekunden efter stk. 3.

Godtgørelse efter stk. 3 og 4 er ikke et retskrav imod fonden. Godtgørelsen udbetales, og bistanden ydes, såfremt betingelserne herfor er til stede, og fonden finder det rimeligt i det konkrete tilfælde.

Som nævnt er det en forudsætning for fondens bistand, at de forskellige situationer, der omhandles i § 3 skyldes rejsebureauets økonomiske forhold af den ovenfor beskrevne karakter. At en selskabsrejse i øvrigt ikke kvalitetsmæssigt svarer til det ved købet af rejsen lovede, kan ikke begrunde en godtgørelse fra fonden, og rejsekunden må være henvist til at indbringe sin sag for det private, godkendte Rejsebureau-Ankenævn.

Til § 5

Når fonden har måttet yde godtgørelse til en rejsekunde, indtræder fonden i kundens krav mod det rejsebureau, der bærer ansvaret for misligholdelsen, og fonden kan endvidere kræve sine udlæg til hjemtransport og anden bistand godtgjort af bureauet. Har rejsebureauet stillet garanti, jfr. forslaget § 6, stk. 3 og 4, skal fonden i første række

søge sine krav dækket heri. Er der uenighed om, hvilket af eventuelt to rejsebureauer – rejsearrangøren eller rejseagenten – der er ansvarlig over for kunden, må fonden, hvis den finder, at ansvarsspørgsmålet er tvivlsomt, afvente at gøre regres gældende til spørgsmålet er blevet løst ved domstolene under en af fonden anlagt sag.

Selv om rejsebureauet er uden ansvar for en misligholdelse over for rejsekunden, idet den skyldes økonomiske forhold hos en udenlandsk rejsearrangør, hæfter det danske rejsebureau alligevel efter stk. 2 over for fonden for krav, denne måtte have fået ved ydelse af godtgørelse og bistand til rejsekunden. Fondens kan dog alene søge sig fyldestgjort i det af rejsebureauet stillede garantiløb.

Aftaler mellem rejsekunde og rejsebureau om, at bureauet begrænser sit ansvar i tilfælde af, at bureauet ikke ser sig i stand til at opfylde sine forpligtelser, f. eks. således at forudbetaling kun delvist skal tilbagebetales, hvis rejsen ikke påbegyndes, må normalt anses for at være stridende mod bestemmelsen i aftalelovens § 36 og vil derfor ikke kunne gøres gældende over for rejsekunden og dermed over for fonden.

Til § 6

Ethvert rejsebureau, jfr. forslaget § 2, stk. 2, skal anmeldes til og registreres i fonden som betingelse for, at bureauet kan udøve den af lovforslaget omfattede virksomhed. Bureauet kan selvsagt ved siden heraf drive anden virksomhed som f. eks. salg af billetter. Det er et vilkår for registrering, at der af rejsebureauet over for fonden stilles en garanti i et pengeinstitut eller forsikringsselskab af en størrelse, der er den samme uanset bureauets omsætning, 100.000 kr. Det er i forslaget st. 4 anført, at fondens bestyrelse efter omstændighederne kan tillade, at garantien stilles på anden måde, og der er herved navnlig tænkt på den af statsinstitutionen DSB udøvede rejsebureauvirksomhed.

Er et rejsebureau dømt eller har vedtaget en bøde, jfr. forslaget § 16, stk. 1, nr. 1, for overtrædelse af forslaget § 6, stk. 2, 2. pkt., kan det ikke registreres, før fondens tilgodehavender hos bureauet er betalt. Det er dog ikke realistisk at forestille sig, at denne bestemmelse effektivt vil kunne hindre personer bag et rejsebureaukrak i igen at begynde virksomhed i branchen, hvorimod kravet til et rejsebureau ifølge forslaget § 6 om en individuel garantistillelse formentlig kan have en vis bremsende virkning.

Til § 7

Fondens midler tilvejebringes ved, at registrerede rejsebureauer, der arrangerer selskabsrejser eller formidler salg af sådanne for udenlandske rejsearrangører, betaler et garantibidrag på 5 kr. De garantibidrag, der skal betales til fonden, indbetales samlet af det enkelte rejsebureau for et kvartal ad gangen.

Adgangen for handelsministeren til med finansudvalgets tilslutning at forhøje garantibidraget kan anvendes, såfremt fondens midler har været utilstrækkelige til at dække forpligtelserne over for rejsekunder, og ministeren derfor ligeledes med tilslutning af finansudvalget har måttet stille garanti for lån optaget af fonden.

Til § 8

Oplysningspligten over for fonden er ikke begrænset til registrerede rejsebureauer. Fonden kan kun kræve de oplysninger, der skønnes nødvendige for at sikre, at loven overholdes. Det vil normalt indebære, at fonden ikke vil kunne komme i besiddelse af egentlige forretningshemmeligheder.

Til §§ 9-11

Fondens bestyrelse på tre medlemmer og disses stedfortrædere udnævnes af handelsministeren, der ligeledes godkender fondens vedtægter og bestyrelsens forretningsorden.

Bortset herfra og fra, at fonden til handelsministeren hvert år indsender regnskab med beretning, administreres fonden som en privat, selvejende institution uafhængig af statsforvaltningen og uden omkostninger for det offentlige.

Til §§ 12-14

Disse bestemmelser omhandler de forskellige årsager til, at et rejsebureau slettes i registeret, og bureauet dermed mister retten til at arrangere, sæl-

ge eller formidle salg af selskabsrejser. Spørgsmålet om slettelse af registrering opstår, når fonden har måttet søge sig fyldestgjort i det af rejsebureauet stillede garantibeløb, når garantistillelsen opsiges, når bureauet ophører med at udøve virksomhed omfattet af loven, når indbetaling af garantibidrag undlades, eller når bureauet ikke opfylder sin oplysningspligt. I forbindelse med slettelse af registreringen vil garantibeløb, der ikke er indfriet af fonden blive frigivet, men først når der er sikkerhed for, at krav mod fonden ikke vil fremkomme.

Til § 15

Et rejsebureau, der har et uafgjort økonomisk mellemværende med fonden og derfor er slettet af registeret, kan først på ny registreres, når mellemværendet er ude af verden og garanti stillet i henhold til forslagens § 6, stk. 3.

Til § 17

Loven foreslås sat i kraft i tre tempi. Den første periode løber fra 1. april til 1. juli 1979 og er beregnet til etablering af institutionen, det vil sige udnævnelse af bestyrelse med stedfortrædere, godkendelse af vedtægter for fonden og forretningsorden, udstedelse af bekendtgørelse om rejsebureauers registrering og garantistillelse og bestyrelsens opbygning af et sekretariat. Juli måned 1979 udgør anden periode, hvor rejsebureauer, der udøver en af loven omfattet virksomhed, skal anmeldes til og registreres i fonden samt garantier stilles. Den 1. august 1979 foreslås lovens øvrige bestemmelser at træde i kraft.

Fra og med den 1. august 1979 er enhver rejsekunde efter forslaget sikret i overensstemmelse med loven mod følgerne af et rejsebureaus økonomiske forhold, der indtræder på denne dato eller senere, og uanset om rejsebureauet er optaget i registeret.